

מאת הגאון מ"ר הרב ברוך הייטפלד שליט"א,
ראש טלל עטרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס

for me to lend now” or later on “It’s still hard for me to lend.” If that will not suffice, one can “lie” and say “I don’t have” for two reasons: Firstly, one is allowed change the facts for the sake of peace (2). Even though the **Magen Avraham** (3) holds that this is only said by past facts and not what is still relevant, many *Poskim* disagree and quote stories from the *Gemara* (4) where *Tannaim* were lenient even about present and future facts. Secondly, the **Steipler ז”ל** is quoted (5) as saying that it is not a lie, because it could mean “I don’t have [what I want] to lend you.”

3) Yes you can (6).

4) It would seem that such a thing is permitted. As mentioned in the question, it should be spoken out when collecting *tzedaka* that the money is meant to pay a debt. Some givers want to give the needy person tangible benefit and not just money that goes straight to creditors. **Sefer Tzedakah Umishpat** (7) addresses this case and does not have a clear practical ruling.

Monetary, Interpersonal Laws and Din Torah (61)

Laws of Halva'ah (Loans) (cont). Here are four questions that have been asked about a person who is requested to lend money but he knows that he might not get paid back because of the situation of the prospective borrower.

- 1) Do I have to lend? Is there any way out of it?**
- 2) If I don't want to lend, can I lie about my reason, not to make him feel bad or not to have to get repeated requests from him?**
- 3) Can I lend this person having in mind that in case he doesn't pay back the loan, it will come from *maaser* money?**
- 4) If the loan took place and I don't have a way to get it back from the borrower, can I collect *tzedaka* telling people that it is for an unnamed person who needs to pay a debt, and then keep the money for myself as payment of the loan?**

Answers: **1)** There is no obligation to lend in such a case (1).
2) If possible, one should not lie but answer vaguely, "It's hard

ביץ הריחיים – תבליץ מדרף היומי – מנחות ב.

[illegible]

הוֹאֵה הִיָּה אִמֶּךָ

R' Shimon Schwab ז"ל (Mayan Bais Hashoeva) would say:

“Why does the *Torah* need to tell us Moshe and Aharon’s ages? The fact that they spoke to Pharaoh shows that his decrees don’t last. Eighty years earlier, Pharaoh ordered all boys thrown into the river - then Moshe was born. Three years before that, he demanded they kill all boys - then Aharon was born. After all his attempts to erase them, they stand before him, proving that while human plans rise and fall, only *Hashem*’s plans truly endure.”

A Wise Man would say: “The reason I talk to myself is because I’m the only person whose answers I will accept.”

**To place an ad or to dedicate in
your city for a simcha, yahrzeit or
any reason, please send an email
to: Torahtavlin@yahoo.com**

104,130
already signed
Sign too!

Work! to appreciate what you get from 'דל
especially through Tfilah *Be M'Kabel too!

855.400.5164 / Text 323.376.7607 / kvodshomayim.org

מוקדש לע"נ ר' יוסף שמריהו
ב"ר שמחה הכהן סיטנער ז"ל
נפטר ר"ח שבט תשע"ז
תהא נשמתו צרורה בצרור החיים

On behalf of thousands of Shomer Shabbos Jews - www.chickensforshabbos.com - The charity that simply helps families of Melandim, Agunos and Gnushos in Eretz Yisroel at ZTDO expense

**TORAH TAVLIN
IS ALSO AVAILABLE
ONLINE TO VIEW ARCHIVES,
STORIES, ARTICLES OF INTEREST
OR TO SUBSCRIBE TO RECEIVE
THIS TORAH SHEET WEEKLY.
WWW.TORAHTAVLIN.ORG
OR SEND AN EMAIL TO
SUBSCRIBE@TORAHTAVLIN.ORG**

Torah Tavlin Publications
34 Mariner Way, Monsey, NY
© All Rights Reserved

שבת קודש פרשת וארא - כ"ח טבת תשפ"ו
Shabbos Parshas Vaera - January 17, 2026

טיב התכלית

מאת הרב ר' גמליאל הסק רבינו ר' שלום ר"י שער השמים ודסלים עדיין

לכן אמר לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם ... וידעתם כי אני ה' אלליכם המוציא אתכם ... (1:1-2) - להשתתף בצרת ובשמחת חוולת איתך בירושלמי (פסחים פ"ה ה"א): שר' כוסות בליל פסח מכונים לר' לשונות גאולה שבפסוק זה, 'הוצאתי' 'הוצאתי' 'זלוקתה'. ומדבריו אתה למד אלו הגאולה מודים על בחינות שונות של גאולה, שגאולה בחינת 'הוצאתי' של גאולה בחינת 'הוצאתי' וכן הלאה, וכיון שהיו כאן א' גאולות שונות על כן יצאו להודות על כל גאולה וגאולה, ועל כן אנו מודים על כך בד' כוסות נפרדים.

הא"ר הקדוש הביא שה' לשונות מכונים להם' עולמות עשיר, צידה' בריאה' יצילות ומדבריו אתה למד שבפעל היתה כאן גאולה אותה שנתחלקה לה; כי ההשגה היותר ובמעלתה של הגאולה לא היתה שווה בכלום ובתוצאה מכך גם שמחות של זה וזה כשל זה. כי 'הוצאתי' המכון 'לעולם העשיר' היא המורה על הגאולה שזכו אנשי העולם שאף להם שני עושי' כי אם בעולם העשיר, לא ידעו להתרחק בין שעבוד ויחודת כי אם בזה שדם סוללים מעבודת הפרץ שמעשים עלידם פרעה, ודם נתמשלו על עולמם בלשון 'הוצאתי' אתכם ממתן סבלות מצרים' כי הלשון הממחיש ביותר את יצירת הגאולה שב'עשיר' הוא 'צידה' שמובנו הפשוט הוא 'צידה ממקום למקום, וכיון שיקר שעבודם של אלו היתה הסבל' שבעשיה על כן נתמשלו לצאת מן המקום שבו נלגים מסבלות מצרים' הלשון 'הוצאתי' מכון לאלו שנתעלו והשיגו אור 'עולם הצידיה' לאלו כל לא העיק כל כך הקשי' הגשמי; כי אם את שעבודת מצרים מונע אותם מבעות ה; עבר לן נתמשלו בהצלה מן העבודה; חשוב לא ידיו טרודים מעבוד את ה'; ואלו שנתעלו יותר והשיגו אור 'עולם הבריאה' הללו כבר זכו לעבוד את ה' בעצם יבדות למצרים' כי בשכלם חזק הרבנו כי זהו רצונו של הקב"ה ועשו זאת בשמחה.

עדותיך אתבונן

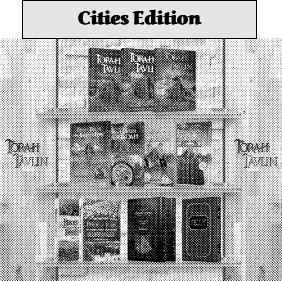
לומדים מאת הרב אברהם דב'אל אבסטמן שליט"א, בעמ'ס טוה אברהם

כַּה אָמַר ה' בּוֹאֵת תִּדְעֶי כִּי אֲנִי ה' הִנֵּה אֲנִי מֵכָה בַּמַּטֵּה אֲשֶׁר בִּידִי
עַל הַמִּיִּם אֲשֶׁר בַּיָּאֵר וְנִהפְכוּ לָדָם ... (י"ז - י"ט) ... בַּעֲנִין הַשְּׁנִינָה הַשִּׁי"ת
וְנִה הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה הָאֲרִיךְ טוֹבֵא בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט שֶׁל הָעֵשֶׂר מִכּוֹת, וְאֵם הָאֲרִיךְ
עוֹדֶה טוֹבֵא, ע"כ שֶׁ כָּאֵן לִמְיֻדִּים נְחוּצִים, וּבַעֲזוּשִׁית נִבְאָר קִצֵּת. וְיוֹדְעִים דְּבָרֵי
מִבְּנִי (סוֹף פִּשְׁטָא) שֶׁ הָאֲרִיךְ לִבְאֵר שֶׁהִכְלִית בְּכָל יִצְאֵת מִצְרַיִם הוּא לְהַשְׁרִישׁ
אֲמוּנָה בְּתוֹךְ נַפְשׁוֹ שֶׁל כָּל יִהּוּדִי. וְכֵן מַעֲיִינָתוֹ בַּמִּשְׁךְ פִּסְקוּסִים בְּהִינֵי פִּרְשׁוּתוֹ, כְּתִיב־
הוּא וְכַכָּה עֲפֻמָּם "לִמְעַן תִּדְעֶי", וְהֵינּוּ לִבְאֵר לִידֵי אֲמוּנָה שֶׁלִּמָּה בְּחַשִּׁית". שְׁהוּא
שִׁלְטִי עַל כָּל הָעוֹלָם כּוֹלֵו, וְיֵשׁ לוֹ הִיכּוֹלֶת לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹנוֹ, וְאִין מִי שֶׁמַּעֲכָה מַלְעֲשׂוֹת
וְנוֹנֵי. וְהוּוּ יִסּוֹד גְּדוֹל לְלַמּוֹד מִהָעֵשֶׂר מִכּוֹת. וְעַל פִּי הוּא שֶׁ לִבְאֵר יִסּוֹד גְּדוֹל שִׁיכּוֹלֵן אֲנִי
לְמוֹד מִמִּכָּת דֵּם. וְהִנֵּה **רִשִּׁי** כְּתָב. "וְנִהפְכוּ לָדָם - לִפִּי שֶׁאֵין גִּשְׁמִים יוֹרִידִים בְּמִצְרַיִם
לְלוֹס עוֹלָה וּמִשְׁקָה אֶת הָאֲרֶץ, וּמִצְרַיִם עוֹבְרִים לְנִילוֹס. לִפִּיכֵךְ חִלְקָה אֶת יִצְאֵת וְאֶת
חִלְקָה אוֹתָם", ע"כ. וּמִקּוֹד דְּבָרֵי הַרִשִּׁי הוּא מְדַבֵּר הַמְדַּשֵּׁר רַבָּה (פִּרְשֵׁה ט'), אוֹת
וְחוֹסִיף הַמְדַּשֵּׁר שֶׁבֶם, שְׁוֹהוּ הַטַּעַם מְדוּעַ לֵקֵחַ הֵם תְּחִלָּה וּמִבְּכַת דָּם, מִשּׁוֹם טַעַם וְ
פִּרְעָה וְהַמְצָרִים עוֹבְרִים, וְע"כ הָאֲרִיךְ אֵכָה אֵלֶּה תְּחִלָּה וְאֶתֵךְ כֵּן עֲמֹ.
וְכוֹבֵא כֵּאֵן יִסּוֹד גְּדוֹל בְּהַשְׁנֵת הַשִּׁיט' דְּכִשְׁבָּא הַשִּׁיט' לַעֲשׂוֹת הָעֵבֶר כִּרְצוֹנוֹ. וְהִבְרִי

בראתי יצר הרע ובראתי לו

תורה
תלמוד
TORAH TAVLIN

לע"נ ר' אברהם יוסף שמואל אלתר בן ר' טובי ז"ל

מולד חודש שבט:
זונטאג (יום א')
3:06 PM
מיט II חלקים

המאורע הצטער על ההסתר פנים הניכר בעולם, כיון שאין המצרים מכירים ונתבשרו גם הם שינצלו מזה הצער, ובלשון 'ונאלת' והיינו שיזכו להגאולה הנכרת בחוש, כי תהיה זאת ברוע נטויה ובשפטים גדולים, והללו שזכו 'עולם האצילות' המה לא חשו גם בהסתר הפנים השודר בעולם, כי המה זכו לקרבת המאציל העליון וחשו במציאות בכל עת, ולא נצטערו אלו כי ראו על כך שעדיין לא זכו להקירא בנים למקום והמה נתבשרו שהקב"ה ימלא 'ולקחת' אתכם לי לעם והיית' לכם לאלקים. והיית' רבתי' ויצאתי' שגם אלקיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים, בדבריו אלו הרה הקב"ה שגם אאלו שזכו להשגות בעולמות העליונות יעוררו בדם השממה על אשר זכו גם הם להגאולה הפחותה, שהיא יציאה מתחת סבלות מצרים וכפי האמור ויהיה זאת בעיקר שמשמחתם על הרמק עם שלא זכו למעלות רמות. כי אם אלו אשר זכו למדרגות השגות נמצאים לפעמים בבחינת של קטנות, ואז אלו להם השגה כי אם באותה הבחינה פחותה של חידות מסביל גשמי, וכדי שיתמיד זכו להודות לבוראם על החידות שהנחילם על כן יתבוננו גם בעל גדלות שזכו גם לחידות שבשעשית.

עוד יש לומר שהורה בזה להצדיקים ובעלי השגות שמלבד זאת שיטמחו במידת החירות הראוי לפי מעלתם, יתנו להם על שמות הרמזונים, ויעלו להם בשמותם, וכשישמה להם בשמות הולות יעוררו גם בהם את השמחה בבחינת הגאולה של הצדיקים, ויורו גם המה על המדרגות הרמות שבגאולה, ואחר שיוור על כך יכשירו אותם להבנם גם כן לחוש בקדושות אלו, וכפי הידוע שההודאה היא כלי להמשיך חסדו, וללא ספק שהיא המשכה בעיקר לכוונת טובה עליו הוא מהלל. ושיפיד חסדו לפי זה למה באמת נזקקו אנו לד' וכו', וכפי האמור שמכוונים הם להד' לשונות הנזכרים, כי על אף שכל אחד זכר רק לגאולה מסוגו, ראוי הוא להודות על כל הד' גאולות ולשמח עם כל אלו מהטעמים הנזכרים.

והראשון שמעניש הוא אותו דבר שנעשה לאלוהו, ונבאר הענין, דהנה כתיב (תהלים ו' שמך ה' צלך על יד מינך). ואיתא במדרש (ספר והוהי, פרשת משפטים): "כשם שאתה הווה עמי כך אני הווה עמך. וכן אמר רוד ה' שומרך ה' ציץ על יד מיניך", כציץ, מה ציץ אם אתה משחק לו הוא משחק לך, אם אתה בוכה לו הוא בוכה כנגדך, אם אתה נותן לו פנים וזעפות, אף הוא נותן לך כך, ואם נותן פנים מסוברות אתה נותן, אף הוא נותן לך, כך אמר הק', כשם שאתה הווה עמי כך אני הווה עמך, ע"כ דברי המדרש. הרי מבואר בדברי המדרש להדיא שהקב"ה משגיח על כל אחד ואחד כפי האופן שעשה איתו פניה להשגיח וא"כ, מי שפונה לאלוהים אחרים ונחלץ מינה שחש"ת פנה ממנו, ויעש אותו. וכן ה"טב מרדכי נעשה המצרים, בזה שלקח הים, שזו מה שדם היה מאמינים שבו היה ביכולתו לזון אותם, ולפרנסם, וכיזן שדם האמיני ובטחו באותו דבר ע"כ נעשה באופן זה.

וזה הלימוד, שאם אנו רוצים לזכות להשגחת השי"ת, צריכין אנו להתחזק באמונה ובטחון בהשי"ת. שאם ח"ו! אחד יבטח בהשתדלות, וזה סיבה שיענש אותו השי"ת באותו דבר, אבל מי שמתחזק עצמו לבטוח בהשי"ת, ולהאמין שהוא ית' וז' ומפרנס, ואין שום כוח להשתדלות שהוא עושה, וזה סיבה שיזכה להשגחת השי"ת ויזכה לפרנסה טובה, ויזכה לחיים מלא ברכה כדכתיב: "דרך הגבר אשר יבטח בה' ויהיה כמבטחו".

מעשה אבות סימן לבנים

וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את בריתי ... (ה-1)

Chazal tell us that the first stage of *Geulah* is not the fall of Egypt. It’s the moment when *Hashem* turns to His people and says: “*I hear you.*” Before any redemption, there is connection. *Hashem* doesn’t erase *Bnei Yisroel’s* suffering instantly. Instead, He acknowledges it, and begins the slow, compassionate process of lifting them out. Redemption begins with empathy.

There was once a Jewish widower, a quiet and sincere man who lost his beloved wife a few years earlier to the horrid disease. He did his best to move on in life and carried the weight of life’s challenges with dignity. After years of raising his only son alone, the day finally arrived when that son was to be married. In keeping with tradition, the father traveled to receive a blessing from the **Vizhnitzer Rebbe *shlita*** before the wedding. The *Rebbe* greeted him warmly, offered heartfelt blessings for the young couple, and spoke with him for several minutes. As the man prepared to leave, the *Rebbe* suddenly paused and said gently, “I would like to ask you for a favor. After the wedding tonight, no matter how late it is, please come back to see me.”

The man hesitated. “*Rebbe* ... the wedding will end very late. Perhaps it would be better if I came tomorrow?”

“No, not tomorrow,” said the *Rebbe*. “Tonight. I will be waiting for you, at any hour.” The widower promised to return.

That night, the wedding was beautiful. The hall was filled with music, dancing, and the joyful energy that surrounds a young couple beginning their life together. The father stood proudly, watching his son under the *chuppah*, feeling both the sweetness of the moment and the quiet ache of the one person who was missing - his late wife, who had not lived to see this day.

By the time the last guests departed and the final chairs were stacked, it was well past midnight. Exhausted but faithful to his word, the widower made his way back to home of the *Vizhnitzer Rebbe*. He knocked softly, expecting to be told that the *Rebbe* had gone to sleep. Instead, the door opened immediately, as though someone had been listening for his arrival.

He was ushered in. The *Rebbe*, still fully awake, motioned for him to sit. “So,” the *Rebbe* began with genuine interest, “tell me - how was the wedding?” The widower blinked in surprise. “The wedding? *Rebbe* ... it was very nice.”

But the *Rebbe* didn’t stop there. He leaned forward, asking question after question: “What time did you leave the house? Who was *mesader kiddushin*? Who came from out of town? How was the food? Who was honored with *bentching*? What songs did the musicians play? Who danced the *mitzvah tantz*? Was there a *badchan*? What did he say? Tell me everything.”

The man sat there, astonished. He had expected perhaps a post-*simcha beracha*, or some profound guidance. Instead, the *Rebbe* wanted to know every minute detail of the wedding, details that seemed trivial, almost mundane. But of course he answered every question, describing the evening from beginning to end. As he spoke, something unexpected happened: the tension in his shoulders eased, his voice grew lighter, and the joy of the wedding began to settle into his heart. He found himself smiling as he recounted the small moments, the laughter, the music, the pride he felt watching his son.

When he finished, the *Rebbe* clasped his hand warmly, offered a final *beracha*, and wished him a good night.

After the *alman* left, the *gabbaim* of the *Vizhnitzer Rebbe*, who had witnessed the entire exchange, could not contain their curiosity. Even at that very late hour, they approached him and asked, “Forgive us, but why did the *Rebbe* ask him all those questions? Since when is the *heilige Rebbe* concerned with the menu or the musicians at a wedding?”

The *Rebbe* looked at them with gentle eyes and explained. “When a husband and wife return home after marrying off a child, they sit together and relive the entire wedding. They share every detail, who came, what happened, how the music sounded, how the food tasted. It is part of their joy. But this man - he has no wife waiting for him at home. He has no one to share his *nachas* with. I wanted him to have someone to talk to, someone who would listen with interest, so that he would not walk home alone with his happiness locked inside.” The *gabbaim* fell silent, moved by the *Rebbe’s* sensitivity.

For the *Rebbe*, holiness was not only in grand lessons or miracles. Sometimes it was in noticing the quiet loneliness of a good man on the happiest night of his life - and choosing to sit with him, simply so he would not rejoice alone. (Noam Siach - Shemos)

וישבו עדיה לבמה ובנו בתים ונמקו
ברבים וישבו לבמה ... (דחוקאל כה-כו)
Yechezkel HaNavi exclaims that when *Moshiach* arrives and *Hashem* gathers all of *Klal Yisroel* to dwell in *Eretz Yisroel*, “*They shall dwell on it in security. They shall build houses and plant vineyards, and dwell on it in security.*” Why does the *Navi* say the same thing twice?

R’ Meir Simcha HaKohen of Dvinsk ז”ל (Meshech Chochma) explains that hatred between nations comes about because of two things. The first is that one nation may have smarter and more capable citizens. The second is that one nation may be wealthier and have more prestige in the world.

Klal Yisroel is a nation of superior knowledge and usually wealthy individuals. As such, the nations of the world tend to hate us more than others. When *Moshiach* comes, these two

things will be put to the test. *Yechezkel HaNavi* declared, “*I have shown Myself (Hashem) holy in the eyes of the nations ...*” This declaration revealed what we already know for generations; *Klal Yisroel* lives in the image of *Hashem* and gleans wisdom from Him.

The *Navi* then says “וישבו עליה לבטח” - despite the Jewish people’s higher level of intelligence, we will live in peace in *Eretz Yisroel* amongst our neighbors.

But then the *Navi* clarifies the second point of contention - the wealth. Jews are hardworking people and as a result *Hashem* showers the nation with wealth. But *Yechezkel HaNavi* emphasizes again, “וישבו לבטח” - despite our wealth and prestige, we will live in peace in the holy land.

והוצאתי את צבאתי את עמי בני ישראל
מארץ מצרים בשפטים גדלים ... (ד-1)

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE
FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOPMAN זי"ל

מחשבת הלב

The question is asked: Grammatically speaking, the *posuk* should have said “את צבאות עמי בני ישראל”. Why, though, is it broken up, forming two distinct items - “צבאותי” and also “עמי בני ישראל”?

Before we get to the known *pshat*, let us offer another explanation. There is a **Medrash Seichel Tov** on this *posuk* that says that the word “צבאותי” in this context refers not to *Klal Yisroel* but rather to *malachim*. These angels descended to Egypt when *Hashem* went down there to be with His Nation. Thus, the *posuk* here is actually referring to two different things. *Hashem* will extricate both the *malachim* and the *Yidden* from *Mitzrayim*.

This *Medrash* is truly mind-blowing. *Bishlayma*, the *Yidden* needed a *yeshuah* to be saved from Egypt. But once we were out, wouldn’t the *malachim* follow suit? Why would the angels remain there? Perhaps since the impurities of *Mitzrayim* were so powerful, even the angels were affected and needed help from Above to get out.

However, the **Ohr HaChaim HaKadosh זי”ל** answers as follows: Had the *posuk* said “את צבאות עמי בני ישראל”, that would have implied that *Hashem* has multitudes of armies and battalions, and us *Yidden* are one of the many. Maybe even the elite. But that is not the case. We are the only army and representatives of *Hakadosh Baruch Hu*. Therefore, the *posuk* clearly says “את עמי בני ישראל” - I will take out my army, period. Who is that one and only army? “את עמי בני ישראל”.

While this is obviously a compliment, it is also, at the same time, a *moiradike* obligation to live up to. The concept of army connotes war. During wartime, even the infirm and second tier soldiers are conscripted. Thus, even if we feel inferior to the previous generations, we should feel exalted that even little soldiers like us can be a part of the King’s army!

משל למה הדבר דומה

ויאמר פרעה מי ה' אשר אשמע בקלו לשלח את ישראל ... (ה-ב)
משל: In the city of Krakow, word arrived that Franz Joseph I, the Emperor of Austro-Hungary, was visiting. The *Rov* of Krakow, **R’ Shimon Sofer זי”ל** (grandson of the **Chasam Sofer**) felt a tremor of trepidation and anticipated the day. According to *halacha*, witnessing a reigning monarch is a rare opportunity to recite a specific blessing.

Because this blessing is said so infrequently, R’ Shimon felt compelled to read it from a written text to ensure he said it correctly. He carefully transcribed the words onto a slip of paper and clutched it tightly. But as the royal procession approached, a wave of intense nerves washed over him. The air thick with pomp and the glint of golden medals, R’ Shimon’s hands shook violently. Suddenly, the slip of paper fluttered from his fingers! Forced to rely on his memory, he

closed his eyes and recited the blessing by heart, his voice trembling with awe for the earthly ruler standing before him.

That evening, during *Maariv*, the congregation noticed something startling. R’ Shimon was weeping uncontrollably.

His students approached him after *davening*, concerned. R’ Shimon looked at them with eyes full of pain. “I am crying because of that paper,” he said admittedly. “Today, when I stood before a human king, I was so overcome with fear and awe that my hands failed me. But every day, when I stand before the King of Kings, I hold my *Siddur* with perfect composure. How come I’ve never been so moved by the presence of *Hashem* that I dropped my *Siddur*?”

נמשל: Pharaoh said, “*Who is Hashem that I should listen to His voice?*” A person like Pharaoh could not recognize the Almighty G-d. He apparently, only understood power that he could see, touch, and fear physically

והוצאתי אתכם מתחת כנולת
מצרים והצילתי אתכם מעבדם ... (ו-1)

INSIGHTFUL TORAH THOUGHTS ON THE WEEKLY
SEDRA TO LEARN AND TO ENJOY BY R' MOSHE GELB

זינופש....

Chazal say that the Jewish people were redeemed from Egypt in the merit that they did not change their attire, language and names throughout their sojourn there. Yet we find in **Rashi** (*Shemos* 3:13) that they merited to be redeemed becauseof their future acceptance of the *Torah* at *Har Sinai*. Which one was it?

The truth is that both these things are one and the same. **R’ Shimshon Pincus זי”ל** points out that one will not find it written anywhere in **Shulchan Aruch** that it’s forbidden to use a non-Jewish name or speak in a gentile tongue, nor will he find it spelled out that it is forbidden to dress in the latest styles. Nevertheless, a *yid* must know that it is not enough for one to keep just the dry letter of the law; rather, one must also be “Jewish” - to speak Jewish, to dress Jewish, and to be called a Jewish name, as only then does he show how his performance of the *mitzvos* is done out of love for *Hashem* and His people. And it is this *mesiras nefesh* to retain their Jewishness that gave the Jewish people the merit to leave *Mitzrayim*. Indeed, the *Rebbe*, **R’ Henech of Aleksander זי”ל** would explain the *posuk* (*Shemos* 6:6): “והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים” to mean that *Hashem* took the Jewish people out from getting used to and being able to tolerate (סובל) all the *tumah* and *shmutz* they found themselves in while in *Mitzrayim*. According to the above, this was measure for measure, a reward for their tenacity in retaining their Jewishness.

Thus, when it says in *Shemos* (3:13) that *Bnei Yisroel* were redeemed in the merit of “תעבדון את האלקים על החר הזה”, it doesn’t say outright that they merited redemption because of their accepting the *Torah* at *Har Sinai*, but rather that it will be in the merit of “*serving Hakadosh Baruch Hu*” on *Har Sinai*. In other words, it is not the *Torah* and *mitzvos* in and of themselves that took them out, but the fact that through them we serve *Hashem* as His Nation - that was the merit that allowed for *Yetzias Mitzrayim*. And it is our separation from the gentiles and their ways and our identification with the Jewish people that will bring us the final *geulah* as well, בא”צ,